

OKRESNÉ RIADITEĽSTVO HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU V GALANTE

Parková 1607/10, 924 01 Galanta

● ●
Obce okresu Galanta
● ●

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo

Vybavuje/linka

Galanta

ORHZ-GA1-133-001/2024

03. 04. 2024

Vec

Opatrenia na zabezpečenie ochrany lesov pred požiarmi
- usmernenie

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Galante v súvislosti s ochranou lesov pred požiarmi Vám zasiela toto usmernenie, ktoré obsahuje:

1. Povinnosti obce vyplývajúcej z § 15 zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a jeho vykonávajúcich právnych predpisov,
2. Povinnosti vlastníka lesa, správcu alebo obhospodarovateľa lesa z § 6b zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a jeho vykonávajúcich právnych predpisov,
3. Vybrané povinnosti právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov podľa §§ 4 a 5 zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacích predpisov,
4. Vybrané povinnosti fyzických osôb vyplývajúcej z § 14 zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov,
5. Záver

1. Povinnosti obce

1. vypracovať a viesť dokumentáciu ochrany pred požiarmi obce podľa § 15 ods. 1 písm. d) zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v súlade s § 36 až 37 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov,
2. preveriť aktuálnosť dokumentácie ochrany pred požiarmi obce v súlade so skutkovým stavom, ako aj preveriť činnosť ohlasovní požiarov v obci,
3. prerokovať v orgánoch obce úlohy vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany lesov pred požiarmi v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi,
4. vykonať preventívne protipožiarne kontroly podľa § 23 ods. 1 písm. a) zákona u vlastníkov lesných pozemkov, v ktorých nie je vykonávaný štátny požiarly dozor,

5. preveriť akcieschopnosť obecného hasičského zboru, ako aj hasičskej techniky a vecných prostriedkov na vykonávanie zásahovej činnosti v súlade s § 6 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 611/2006 Z. z. o hasičských jednotkách;

Odporúčajúce ustanovenia:

- a) zabezpečiť stálu pohotovostnú službu v hasičských zbrojniciach v prípade potreby a podľa uváženia v najkritickejších obdobiach možnosti vzniku požiarov,
- b) zabezpečiť efektívnu a dôslednú preventívno-výchovnú a propagačnú činnosť zameranú na ochranu lesov pred požiarimi; spolupracovať pri plnení tejto úlohy s orgánmi miestnej štátnej správy, Dobrovoľnou požiarnou ochranou Slovenskej republiky, ako aj s ďalšími záujmovými združeniami zameranými na ochranu prírody.

2. Povinnosti vlastníka lesa, správcu alebo obhospodarovateľa lesa

Podľa § 6b zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov:

(1) Vlastník lesa, správca alebo obhospodarovateľ lesa na účely predchádzania vzniku požiaru lesa je povinný:

- a) budovať na lesných pozemkoch na vyznačených miestach len ohniská zabezpečené proti voľnému šíreniu ohňa, zabezpečovať ich označenie a označenie zákazu zakladania ohňa mimo zabezpečených ohnísk,
- b) spracúvať mapové podklady, do ktorých vyznačí všetky dôležité údaje z hľadiska ochrany pred požiarimi, vykonávať ich aktualizáciu a na požiadanie ich poskytovať okresnému riaditeľstvu,
- c) zabezpečovať v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru hliadkovaciu činnosť,
- d) spracúvať osobitné protipožiarne opatrenia pre plochy lesa postihnuté živelnou pohromou.

(2) Vlastník lesa, správca alebo obhospodarovateľ lesa na účinné zdolávanie požiaru lesa je povinný:

- a) zabezpečovať potrebné množstvo protipožiarneho náradia,
- b) zabezpečovať, aby každý pracovný stroj používaný pri spracovaní dreva a zvyškov po ťažbe bol vybavený aspoň jedným prenosným hasiacim prístrojom vhodného druhu s hmotnosťou náplne aspoň 5 kg,
- c) udržiavať lesnú dopravnú sieť a zdroje vody na hasenie požiarov v stave umožňujúcom príjazd hasičskej techniky a uskutočnenie zásahu,
- d) vytvárať rozčleňovacie pásy a priesečky v lese

Opatrenie v súvislosti s ochranou lesov pred požiarimi podľa § 10 vyhl. MV SR č. 121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov:

(1) Mapové podklady tvorí

- a) textová časť, ktorá obsahuje
 1. údaje o vlastníkovi lesa, správcovi alebo obhospodarovateľovi lesa a kontaktné údaje osoby zodpovednej za ochranu lesa pred požiarimi,
 2. popis vodných zdrojov vhodných na hasenie požiarov; osobitne sa vyznačia vodné zdroje vhodné na hasenie leteckou technikou,
 3. zoznam dielcov, v ktorých je zastúpenie ihličnatých drevín vyššie ako 50 %,
- b) geografická časť, ktorej základom je porastová mapa, do ktorej sa vyznačujú

1. polohy vodných zdrojov vhodných na hasenie požiarov; osobitne sa vyznačia vodné zdroje vhodné na hasenie leteckou technikou
2. protipožiarne rozčleňovacie pásy, ktorých šírka je najmenej
 - 2a. 15m v lese s vysokým stupňom ohrozenia požiarom,
 - 2b. 10 m v lese so stredným stupňom ohrozenia požiarom,
 - 2c. 5 m v lese s nízkym stupňom ohrozenia požiarom,
3. protipožiarne rozčleňovacie priesečky, ktorých šírka je najmenej
 - 3a. 10 m v lese s vysokým stupňom ohrozenia požiarom,
 - 3b. 8 m v lese so stredným stupňom ohrozenia požiarom,
 - 3c. 4 m v lese s nízkym stupňom ohrozenia požiarom.
4. lesná dopravná sieť, ktorá sa nedá použiť na príjazd hasičskej techniky a uskutočnenie zásahu

(2) Hliadkovacia činnosť v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru sa vykonáva najmä v dňoch pracovného pokoja a v mimopracovnom čase, a to formou pochôdzok, kamerovým systémom, leteckým protipožiarным monitoringom alebo iným vhodným spôsobom. Pre osoby vykonávajúce hliadkovaciu činnosť formou pochôdzok sa vypracúva časový harmonogram s určením trasy pochôdzok alebo sa určujú vyhliadkové terénne miesta. Osoby vykonávajúce hliadkovaciu činnosť musia byť vybavené telekomunikačným zariadením využiteľným na oznámenie vzniku požiaru. O vykonanej hliadkovacej činnosti sa vedie písomná dokumentácia, ktorá obsahuje najmä mená a podpisy osôb, ktoré vykonávali hliadkovaciu činnosť, dátum a čas začatia a ukončenia hliadkovacej činnosti a zistené skutočnosti, ktoré majú alebo môžu mať vplyv na vznik požiaru lesa, jeho šírenie a likvidáciu.

(3) Protipožiarne náradie sa zabezpečuje podľa plošnej výmery lesa, umiestňuje sa na dostupnom mieste, v týchto počtoch a druhoch:

- a) od 10 ha do 100 ha najmenej 15 kusov náradia aspoň troch druhov (lopáty, motyky, hrable, krompáče a sekery),
- b) nad 100 ha do 1000 ha najmenej 40 kusov náradia aspoň štyroch druhov (lopáty, motyky, hrable, krompáče, sekery),
- c) nad 1 000 ha najmenej 60 kusov náradia aspoň štyroch druhov (lopáty, motyky, sekery, hrable, krompáče a široké lopaty) a 3 vhodné ručné striekačky.

(4) Osobitné protipožiarne opatrenia sa spracúvajú pre plochy lesa s výskytom plošného poškodenia lesného porastu živelnou pohromou, ktorých obsahom je najmä

- a) odstraňovanie dreva poškodeného škodlivým abiotickým činiteľom, okrem stojacich živých stromov, do vzdialenosti 30 m od stavieb a vodných zdrojov vhodných na hasenie požiarov,
- b) vytváranie protipožiarnych rozčleňovacích pásov a protipožiarnych rozčleňovacích priesečkov na rozdelenie plochy postihnutej živelnou pohromou na plochy s rozlohou najviac 10 ha,
- c) vyčlenenie plôch na sústreďovanie zvyškov po ťažbe určenej na ďalšie spracovanie s celoobvodovým ochranným pásom so šírkou najmenej 10 m, z ktorého je odstránený horľavý materiál.

(5) Za zdroj vody na hasenie požiarov sa považuje rieka, potok, jazero, studňa, požiarňa nádrž alebo iný prírodný vodný zdroj alebo umelý vodný zdroj využiteľný hasičskou technikou na hasenie vzhľadom na výdatnosť zdroja a jeho prístupnosť. Miesto na čerpanie vody hasičskou technikou má hĺbku vody najmenej 0,5 m. Vodný zdroj na čerpanie vody leteckou technikou je vodná plocha s rozmermi najmenej 100 m x 50 m a s hĺbkou vody najmenej 1,5 m.

(6) Pre hasičskú techniku je použiteľná lesná cesta 1. triedy až 3. triedy vrátane zväžnice.

3. Vybrané povinnosti právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov

Zvýšené riziko vzniku požiaru lesných porastov je pri činnostiach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru – spaľovanie horľavých látok na voľnom priestranstve a v čase so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru.

Podľa § 4 písm. b) zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov právnická osoba a fyzická osoba – podnikateľ je povinná:

„zabezpečiť plnenie opatrení na ochranu pred požiarmi na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, pri **činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru**, ako aj opatrenia na zabezpečenie ochrany pred požiarmi pri podujatiach, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb; opatrenia, miesta a činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, čas so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru a podujatia, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb, ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo“

Opatrenia na zabezpečenie ochrany pred požiarmi pri spaľovaní horľavých látok na voľnom priestranstve podľa § 7 vyhl. MV SR č. 121/2002 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov:

- a) určuje konkrétne podmienky z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti pre každé spaľovanie v závislosti od druhu a množstva spaľovaných horľavých látok, poveternostných podmienok a miesta a plochy spaľovania vrátane okolností, keď je spaľovanie zakázané, a určuje zodpovednú osobu za ich dodržiavanie,
- b) ukladá horľavé látky pred začatím spaľovania do upravených hromád mimo požiarne nebezpečného priestoru od okolitých objektov a skladovaných alebo uložených horľavých materiálov,
- c) zabezpečuje potrebné množstvo hasiacich prostriedkov, pracovného náradia a spojovacích prostriedkov,
- d) vykonáva kontrolu stavu spaľovacieho miesta a prilahlých priestorov v priebehu spaľovania a po jeho skončení na účely zistenia intenzity dohorievania; určuje dobu, počas ktorej sa po skončení spaľovania bude vykonávať ich kontrola,
- e) **pred začatím spaľovania oznamuje na linku tiesňového volania miesto, čas spaľovania a osobu zodpovednú za dodržiavanie podmienok protipožiarnej bezpečnosti pri spaľovaní horľavých látok.**

Právnická osoba a fyzická osoba - podnikateľ nesmie:

- a) vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov,
- b) zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde by mohlo dôjsť k jeho rozšíreniu,
- c) spaľovať horľavé látky na voľnom priestranstve bez predchádzajúceho písomného súhlasu okresného riaditeľstva,

4. Vybrané povinnosti fyzických osôb

Podľa § 14 ods. 1 písm. e) zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov fyzické osoby sú povinné:

„dodržiavať zásady protipožiarnej bezpečnosti pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru; čas so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, činnosti, ktoré sa považujú za činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru a zásady protipožiarnej bezpečnosti v čase so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo pri činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo“

Podľa § 31e vyhl. MV SR č. 121/2002 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov fyzické osoby pri spaľovaní horľavých látok na voľnom priestranstve sú povinné dodržiavať nasledovné opatrenia:

- a) sleduje klimatické a poveternostné podmienky a kontroluje miesto spaľovania z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti,
- b) ukladá horľavé látky do upravených hromád vo vzdialenostiach, z ktorých neohrozia sálavým teplom alebo odletujúcimi horiacimi časticami okolité objekty a iné skladované alebo uložené horľavé materiály ani porasty,
- c) zabezpečí potrebné množstvo vhodných hasiacich prostriedkov, pracovné náradie na zabránenie rozšírenia ohňa a vhodný spojovací prostriedok na privolanie hasičskej jednotky,
- d) vykonáva kontrolu stavu miesta spaľovania a priľahlých priestorov v priebehu celého spaľovania,
- e) po skončení spaľovania vykoná dohasenie zvyškov po spaľovaní a skontroluje okolie.

Fyzická osoba nesmie:

- a) fajčiť alebo používať otvorený plameň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
- b) vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov,
- c) zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu,

5. Záver

Z dlhodobej analýzy požiarovosti vyplýva, že najviac požiarov vzniká v jarných mesiacoch (marec, apríl) a v lete (júl, august).

Chceme Vás preto požiadať, aby ste prostredníctvom Vašich zamestnancov, poslancov a kontrolných skupín zabezpečili minimálne nasledovné úlohy :

- zabezpečiť efektívnu a dôslednú preventívno-výchovnú a propagačnú činnosť zameranú na ochranu lesov pred požiarmi a pred nedovoleným vypaľovaním trávy a suchých porastov resp. spaľovaním odpadov najmä v spolupráci s orgánmi miestnej štátnej správy, Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR i ďalšími záujmovými združeniami, ktorých aktivity sú zamerané na ochranu prírody,
- preveriť spracovanie a aktuálnosť jestvujúcej dokumentácie ochrany pred požiarmi, ako aj činnosť ohlasovní požiarov v obci a preveriť akcieschopnosť obecného (mestského) hasičského zboru, ako aj technický stav a celkovú pripravenosť hasičskej techniky,
- zabezpečiť v prípade potreby v najkritickejších obdobiach možnosti vzniku požiarov stálu pohotovostnú službu v hasičských zbrojniciach,
- vykonať preventívne protipožiarne kontroly u vlastníkov, správcov a užívateľov lesov, súkromne hospodáriacich roľníkov ako i ďalších právnických osobách a u fyzických osobách - podnikateľoch, ktoré nie sú zaradené do kontrolnej činnosti orgánov vykonávajúcich štátny požiarový dozor.

V prílohe Vám zasielame rozhlasovú reláciu, ktorú môžete využiť na informovanie občanov vo Vašej obci, meste.

2 prílohy:
rozhlasová relácia
rozdeľovník